

پیش گفتار

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و الصلاه و السلام على رسوله الكريم. اما بعد
خداوند متعال را سپاسگزارم که این توفيق را بمن عنایت فرمود تا این رساله فشرده و مختصر را که به شکل خاص و یک روش
جديد جهت راهنمایي آنده هموطنانی عزيز ما که قصد سفر حج را دارند تقديم نمایم. در اين رساله مناسک حج و مقررات آن از
طريق چارت ها و تصاویر بشکل مختصر و قابل فهم تشریع شده است. همچنان معلومات خلص در مورد اماكن مقدسه در مكه
معظمه و مدینه منوره با تصاویر آن جمع آوری شده تا حاجاج محترم در صورت امكان از آن جاها دیدن نمایند. اميدوارم که اين رساله
برای شما قبل از سفر تان و در طول سفر حج به حیث یک مؤخذ مفید و آموزنده قرار گیرد.

به لطف خداوند مهربان و توانا اینجانب با همکاری و رهنمایي نوسيinde و دانشمند شناخته شده اسلام در امریکا، داکتر احمد سقر چند
سال قبل کتاب اصلی این رساله را تحت عنوان **How to perform Hajj and Umrah (Step by Step)** به لسان انگلیسي
نوشته و به چاپ رسانديم. که الحمد لله تا الحال ۵۰۰۰ جلد آن به اثر تقاضاي مكرر علاقه مندان از طريق موسسه علوم اسلامي شهر
شيكاكوي امريكا به نشر رسيده است. اخيرا به اثر تقاضاي بعضی از دوستان قسمت های عمدۀ این کتاب را به دری ترجمه نموده تا
باشد هموطنان عزيز ما هم از آن استفاده نمایند. البته قابل تذکر است که چون اين رساله به شکل بسيار فشرده و مختصر تهيه شده
خوانندگان محترم برای جزئيات و معلومات بيشتر به کتاب مذكور و ديگر کتب و منابع مراجعه کنند.

در اخير میخواهم ابراز تشکری و امتنان خاص خود را خدمت استاد گرامی ام و دانشمند جيد کشور، داکتر صاحب عبدالستار سيرت
که در عرصه وقت با تصحیح وازدیاد معلومات های مفید و مهم شان به ارزش و اعتبار این رساله افزودند، تقديم نموده و از خداوند
تعالی استدعا مینمایم که برای شان اجر دارین عنایت فرموده و در صحت و وقت شان برکت بیاندازد. همچنان از زحمات فراوان استاد
محترم فضل غنى مجدى و جناب داکتر صاحب محمد داود نسيمي در قسمت بررسی و پیشنهادات مفید شان اظهار امتنان و تشکری
نموده و از بارگاه ايزد متعال برایشان اجر عظيم آرزو میکنم

و من الله توفيق

محمد مسعود نسيمي (اول اکتوبر سال ۲۰۱۲ مطابق دهم میزان ۱۳۹۱)

خداوند متعال و کریم در قرآن عظیم الشأن به ارتباط خانه کعبه و حج میفرماید:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۹۶ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لِلَّذِي بِكَةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ

اول خانه ای که برای عبادت خلق بنا شد همان خانه (کعبه) است که در بگه مکه) است
که در آن برکت و هدایت جهانیان است.

فِيهِءَايَتُ بِيَنَتٌ مَقَامُ إِبْرَاهِيمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَءَ اَمِنًا وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ

۹۷ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ

در آن خانه آیات (ربوبیت خداوند) هویدا است مقام ابراهیم خلیل است، و هر که در آنجا داخل شود امن و آرامش پیدا میکند. و مردم را حج و زیارت آن خانه به امر خدا واجب است بر هر کسی که توانایی برای رسیدن به آنجا دارد، و هر که کافر شود (به خود زیان رسانده و) خدا از جهانیان بی نیاز است.

شرایط حج و عمره

مستطیع

بلغ

عاقل

آزاد

مسلمان

- قادر به پرداخت تمام مصارف حج بدون گرفتن قرض
- قادر به پرداخت مصارف وابستگان (آنده اعضای فامیل که مسؤول نفقة آنها است) که در منزل باقی مانده اند و داشتن پول کافی برای مصارف لازمه خود و وابستگان بمجرد بازگشت از حج
- صحت و تندرستی بدن
- سفر حج باید عاری از خطر باشد
- داشتن مدت کافی برای انجام تمام واجبات حج

آمادگی قبل از سفر حج

طلب عفو و بخشش

از خداوند و آن اشخاصی که حقوق شان را در گذشته پایمال کرده باشد

صدقه دادن

در صورت امکان

نوشتن

وصیت نامه

پرداخت قرضهای

عاجل و کوتاه مدت

کسب علم و دانش

در مورد حج و عمره

ملزومات سفر حج

(برخی از این اقلام را از خود شهر مکه و یا مدینه نیز خریده میتوانید)

لباس احرام برای مرد ها

چپلک

لباس اضافی

چتری

پول کافی

پاسپورت و تک طیاره

کارت واکسین

ادویه براساس نسخه

ملزومات سفر حج

(برخی از این اقلام را از خود شهر مکه و یا مدینه نیز خریده میتوانید)

عینک آفتابی پا تسمه

کمره عکاسی

پنگ برای لباس احرام

مصحف قرآن کریم جیبی

ترمز برای حمل آب

کمر بند احرام مرد ها

دوا های تسکین درد برای بیماریهای همچو
سردردی، سرما و گرما خورده‌گی، اسهال وغیره

ملزومات احرام

چند نکته در مورد پوشیدن لباس احرام (لباس سفید و بدون رنگ)

- خشوع و فروتنی انسان در مقابل خالق و پروردگار او
- احرام یعنی دفن غرور و خود خواهی های انسان
- احرام یعنی دفن تبعیضات طبقاتی، فرهنگی، نژادی، ملیت گرایی ها و دیگر امراض اجتماعی
- هویت جهانی یک امت واحد تسليم به خدا
- صحنه حجاج با لباس احرام در صحرای عرفات مظہر روز قیامت و محشر

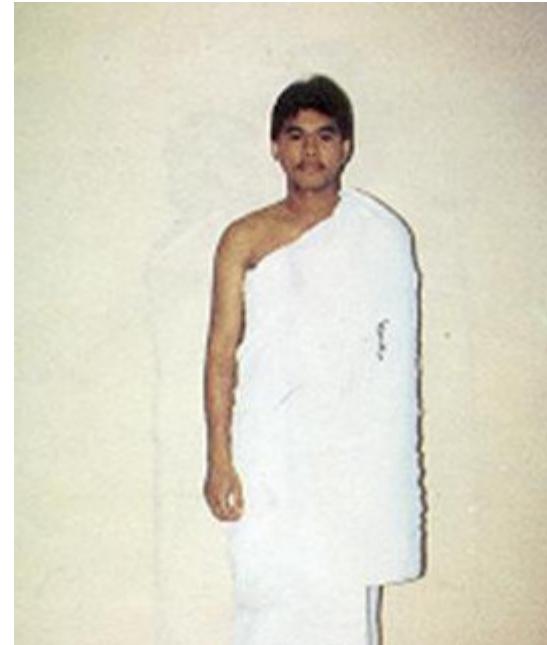
ممنوعات عمدۀ در زمان احرام

- هر نوع ارتباطات جنسی با همسر
- صحبت کردن لهو و ارتکاب دیگر اعمال ناشایسته
- جنگ و جدال و برخورد نامناسب با دیگران
- شکار کردن حیوانات
- اجتناب از هر عملی که صلح و سلامتی انسان را از بین میرد

به نقل از رسول خدا (صلی الله علیه وآلہ وسلم) فرموده است:
«وَجَبَ الْأَحْرَامُ لِعَلَّةِ الْحَرَمِ» (احرام به خاطر احترام و تکریم حرم الهی واجب شده است)

لباس احرام مردان

لباس احرام برای مرد ها عبارت از دو پارچه تکه ساده سفید است کی را به صورت لنگ دور کمر بسته (و آن را «إزار» گویند) و دیگر آن "ریدا" که قسمت بالای بدن و شانه ها را میپوشاند

اضطبات

(خاص در طواف قدوم و طواف عمره)
يعنى قطيفه احرام را از زير شانه
راست بالاي شانه چپ و بازو آورده
شانه راست و بازو را تا ختم دوره سوم
طواف بر همه نگهدارد

لباس احرام زنان

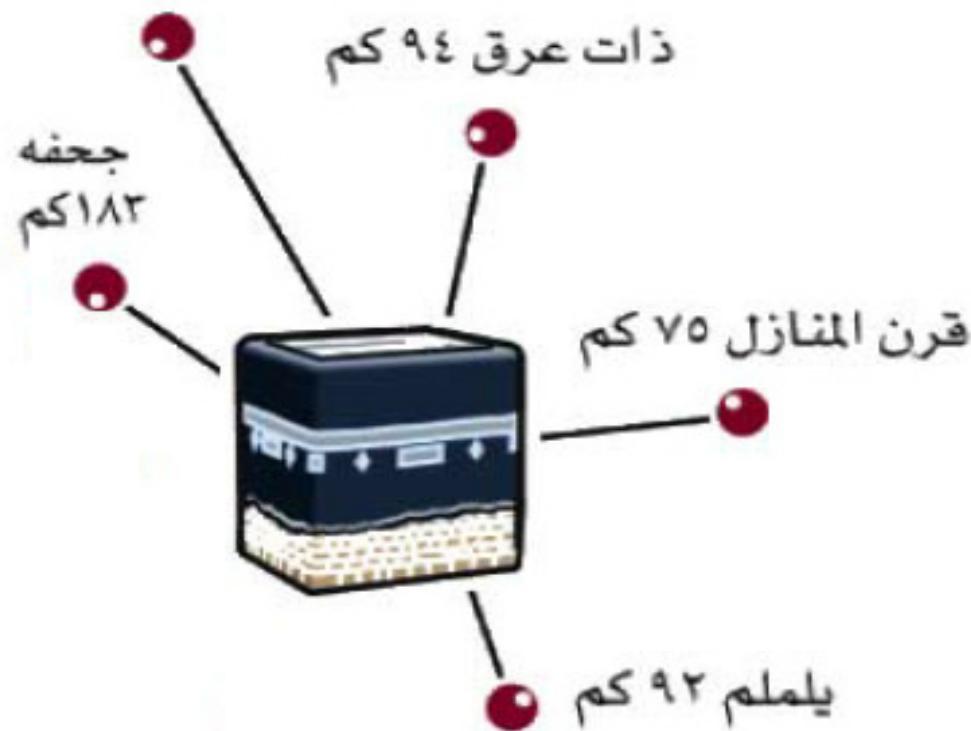
به اساس احادیث معتبر شرط خاصی برای لباس احرام زنان وجود ندارد. زنان میتوانند در لباسهای معمولی خود شان حج و عمره را انجام دهند. ولی باید لباس شان شرایط حجاب یک زن مسلمان (از قبیل فراغ بودن، ستر بودن تمام پدن، جلوه ندادن عورت و باقی بدن و اندامهای برجسته وجود، اجتناب از لباس نازک که باعث نمایان شدن بدن شود) را اعاده کند. چنانچه خداوند متعال در قرآن کریم میفرماید: « و لا يبدين زينتهن الا ما ظهر منها » (زنان آشکار نگردانند زینت خود را جز آنچه که آشکار است از ایشان)

میقات های پنجگانه

حضرت رسول اکرم (ص) پنج محل خاص را که میقات گفته میشود برای پوشیدن لباس احرام مشخص نموده اند. هر کسی که خواستار ادائی حج و یا عمره میباشد باید در یکی از این پنج محل یا قبل از آن نیت احرام کند. و اگر کسی بدون احرام از میقات گذشت ذبح (دمی) بر ان لازم میشود.

ذو الحلیفه ۴۰۰ کم

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ
وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

خداوندا! اجابت کردم دعوت تو را و حالا برای اطاعت خودت
حاضر هستم، همتا و شریکی برای تو نیست، برای اطاعت
خودت حاضر هستم، ستایش تنها سزاوار خاص تو است، و
نعمت و ملک از آن تو است، هیچ همتا و شریکی برای خودت
وجود ندارد

حج - حرکتی است از "خود" به سوی "خدا"، همگام با "خلق".

نکات عمدہ و قابل تذکر در جریان انجام حج و عمره

برادران و خواهران نهایت گرامی:

سپاس بی پایان خدای را که همه کائنات به قدرت او است و به ما جان داد و نعمت هدایت را به ما ارزانی داشت و مبارک باد به تو هموطن عزیز که ذات اقدس الهی افتخار رفتن به حج را به خودت نصیب گردانید. امیدوارم که هر لحظه این فرصت استثنایی را به ذکر و یاد او تعالی، استغفار و عبادات مخلصانه سپری نمایید. و مناسک حج را به معنی واقعی آن با در نظرداشت فلسفه و حکمت اش انجام دهید. در نظر گرفتن نکات ذیل انشاء الله در جریان این سفر مهم زندگی تان مفید واقع خواهد شد.

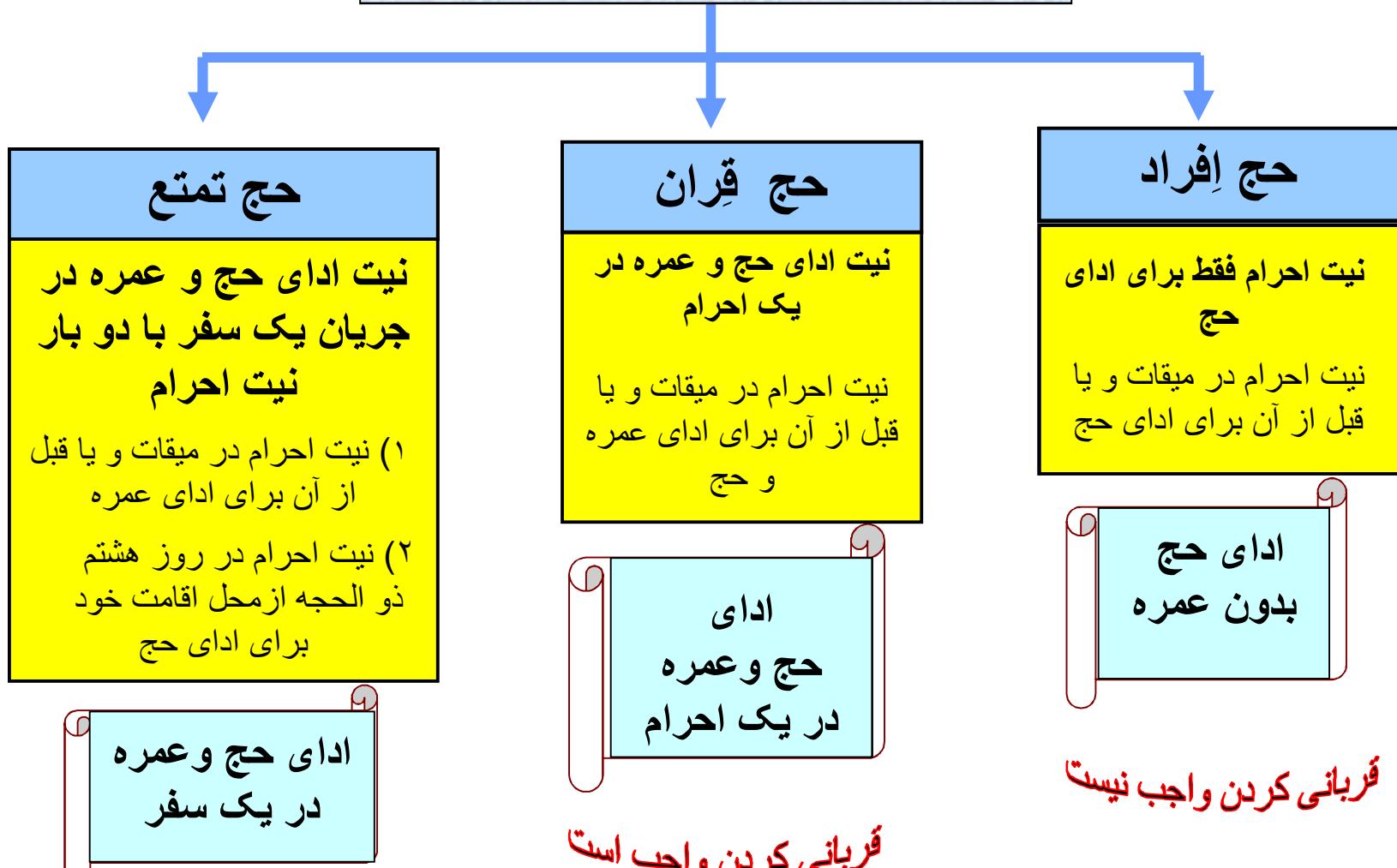
- یکی از مسائل بسیار مهم مسئله **حفظ سلامتی بدن** است. بدون آن مناسک حج را نمیتوان به شکل احسن انجام داد. لهذا حاج باید هر لحظه متوجه صحت خود و دیگران باشند و برای جلوگیری از انتقال امراض اقدامات لازمه وقایوی را در نظر بگیرند. آشامیدن آب کافی و مایعات برای جبران عرق کردن، شستشوی مکرر دست ها با آب وصابون قبل و بعد از خوردن غذا، جلوگیری از خوردن غذا های چرب و روغن دار، اجتناب از نوشیدن آب سرد در هنگام عرق داشتن، داشتن یک ترموز آب و نوشیدن آب بطور متداوم از خشکی گرده ها جلوگیری کرده و در صورت سوزش ادار یا تغییر رنگ آن فورا" به داکتر مراجعه کنید
- در طول این سفر به حالات زیادی مواجه خواهید شد که باعث عصب خرابی و عکس العمل منفی شما خواهد شد. ولی بهتر است آن را به صبر، عفو و گذشت تحمل کنید
- بوسیدن حجر الاسود و لمس نمودن آن در ایام حج بسیار دشوار است و کسانیکه در جستجوی آن باعث اذیت دیگران میشوند، بجائی ثواب مرتكب گناه میشوند. پس برای اینکه عمره و حج شما بدون نواقص تکمیل شود. بجای بوسیدن و یا لمس نمودن حجر الاسود، از دور، در حالیکه از بالای خط سیاه میگذرید، توسط دست به طرف حجر الاسود اشاره نموده بسم الله الرحمن الرحيم بگویید
- در وقت ادائی دو رکعت نماز نزدیک مقام ابراهیم (ع) نباید باعث اذیت حاج که مصروف طواف هستند شوید. میتوانید کمی دور تر از آن نماز تان را ادا نمایید

ادامه نکات عمدہ و قابل تذکر در جریان انجام حج و عمرہ

- رمی جمرات یکی از مشکلترین مناسک حج میباشد و برای زنان و بزرگسالان کاری بسیار دشوار خواهد بود. آنها میتوانند یا از طرف شب رمی جمرات را انجام دهند و یا اشخاص توانمندی را که در گروپ با آنها یکجا هستند وکیل گرفته تا آنرا را بجای شان ادا نماید.
- در روز دوازدهم ذوالحجه، بعد از انجام رمی جمرات میتوانید منا را ترک گفته و بسوی مکه رفت. ولی اگر آفتاب غروب کند و هنوز هم در منا هستید، واجب میشود که این شب را هم در منا سپری نمایید و اعمال روز یازدهم و دوازدهم را تکرار نموده و بعد از آن به مکه معظمه برو
- - حجاج میتوانند بعد از ادائی مناسک حج یا عمره و یا قبل از آن به زیارت مدینه منوره بروند. خواندن چهل نماز در مدت هشت روز در مسجد نبوی فرض نبوده و اگر قادر به انجام به آن نشوید هیچ اشکال ندارد. البته هر قدر نماز در مسجد نبوی خوانده شود فضیلت بیشتردارد.

تکلیف ماهوار زنان: خواهران و مادرانی که در ایام حج به این مشکل مواجه میشوند، تمام اعمال حج را میتوانند بطور عادی انجام دهند به اثنتنای طواف کردن. حضرت رسول کریم (ص) برای زنان ترک مکه را بدون طواف الوداع اجازه داده است. ولی برای ادائی طواف زیارت (افاضه) که بدون آن حج درست نمی شود، باید طواف را قبل از پایان ماه ذوالحجه انجام داد. اگر آنها نسبت پلان قبلی سفر گروپ شان نمی توانند اقامت شانرا در مکه ادامه دهند. در آن صورت به اتفاق اکثر علماء ایشان اجازه دارند که بعد از رفع تکلیف شان طواف اضافه را ادا نموده و برای کفاره آن یک گاو را قربانی کنند. بعضی علماء دواهای تعویق عادت ماهوار را برای خانمان در صورت مشوره با داکتر شان اجازه میدهد.

فشرده و خلاصه انواع حج

ادای حج و عمره
در یک سفر

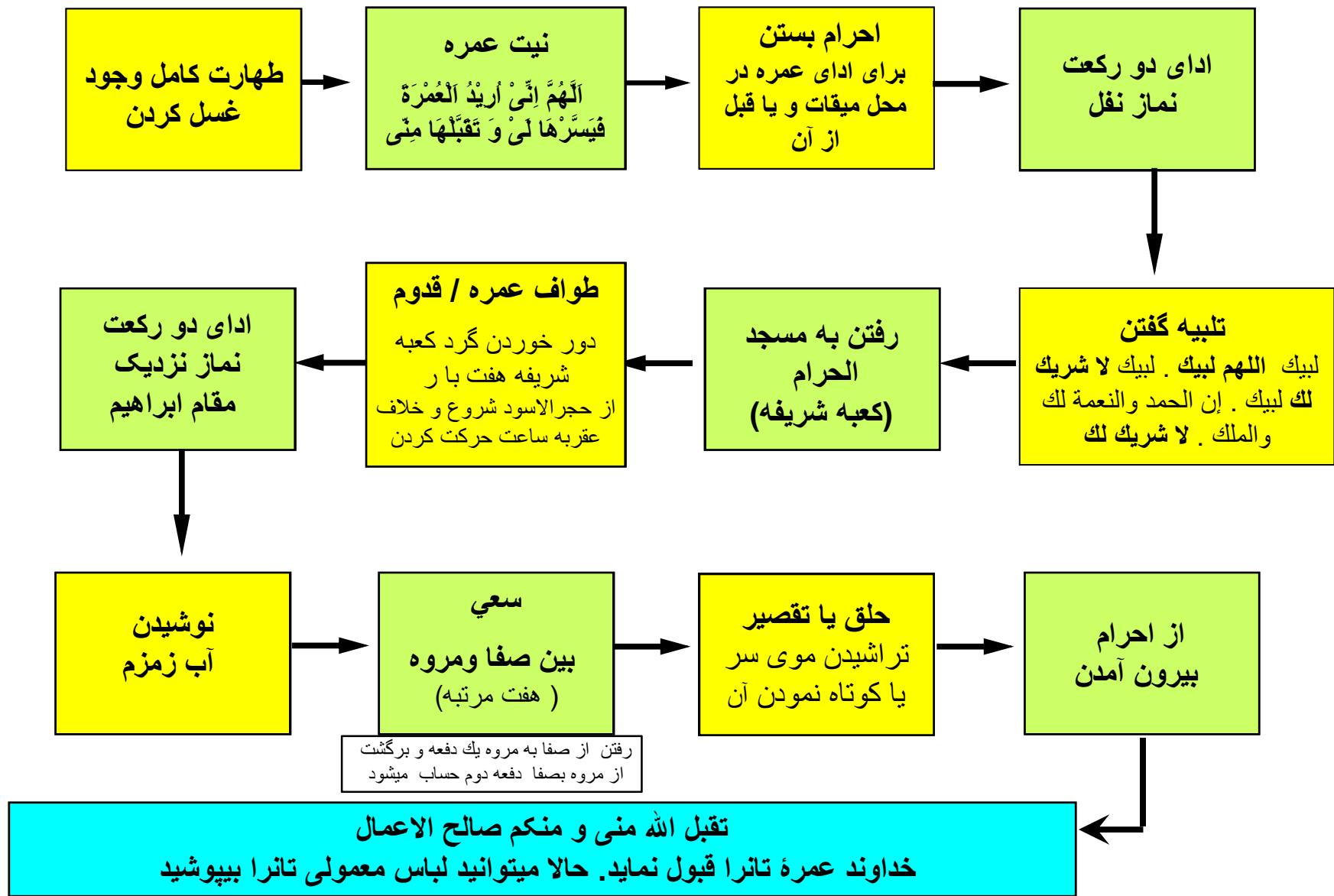
ادای
حج و عمره
در یک احرام

فربانی کردن واجب است

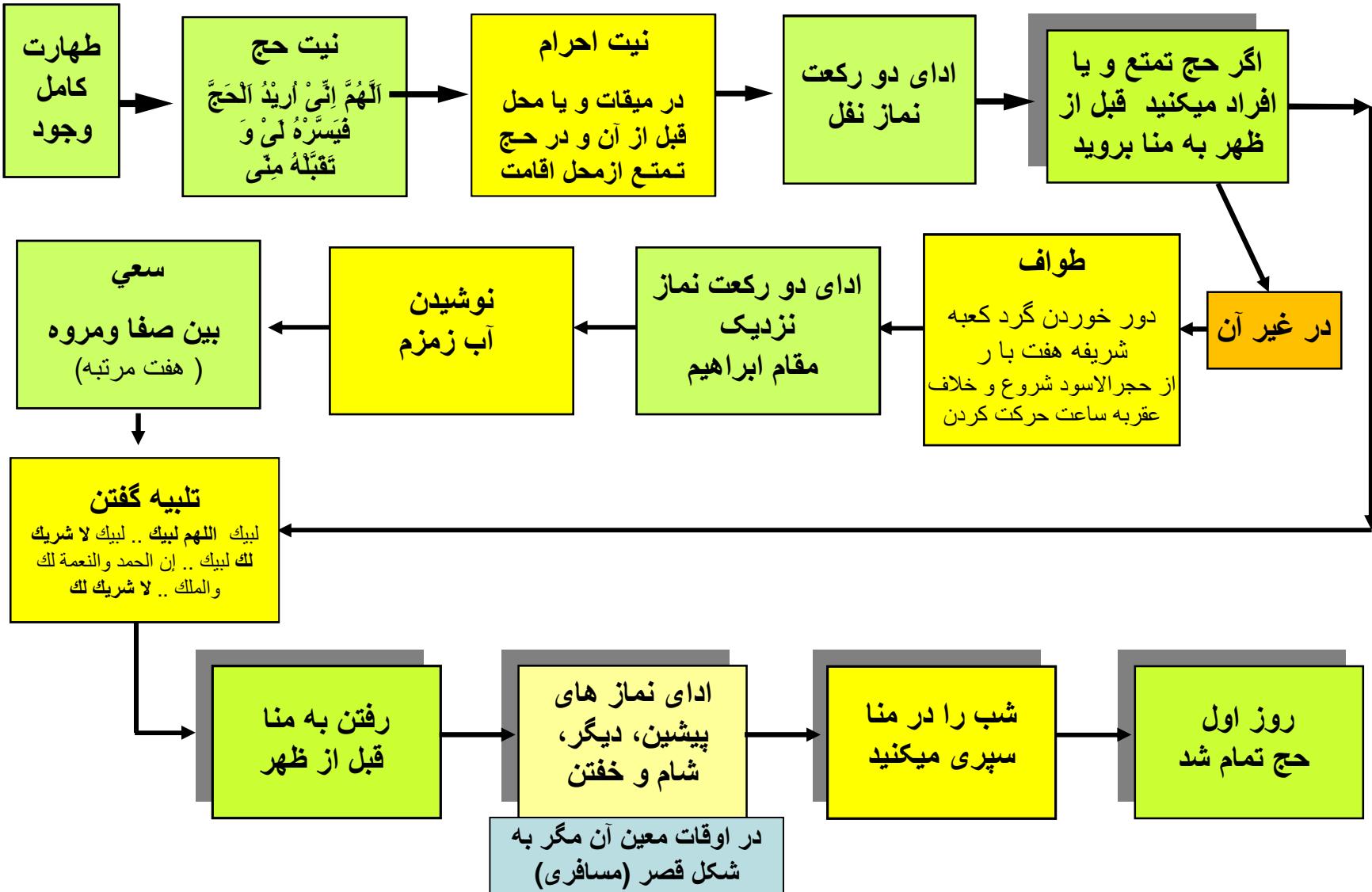
فربانی کردن واجب است

فربانی کردن واجب نیست

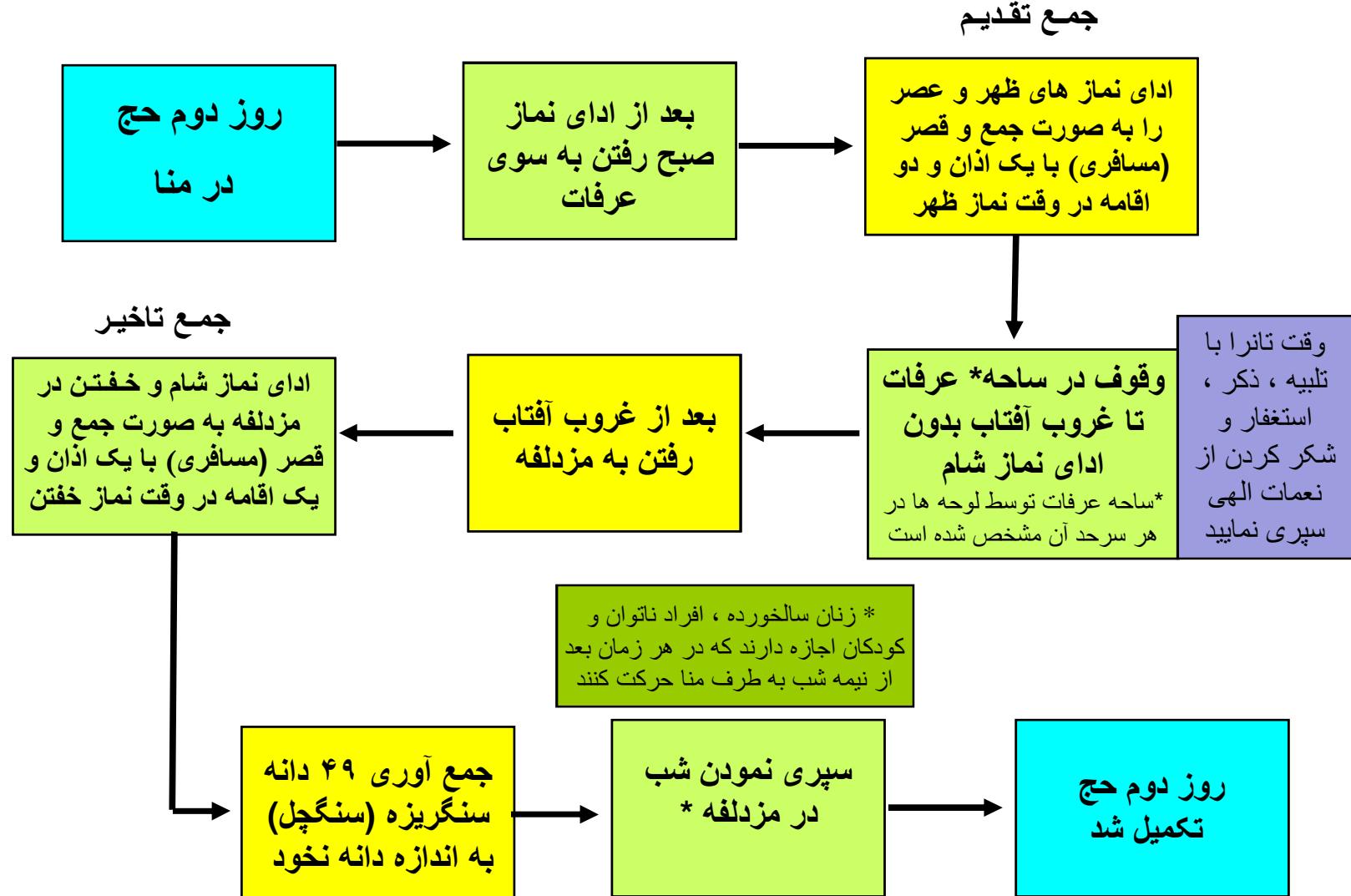
ادای مناسک عمره

روز اول حج (هشتم ذوالحجہ) - یوم ترویه وقوف در منا

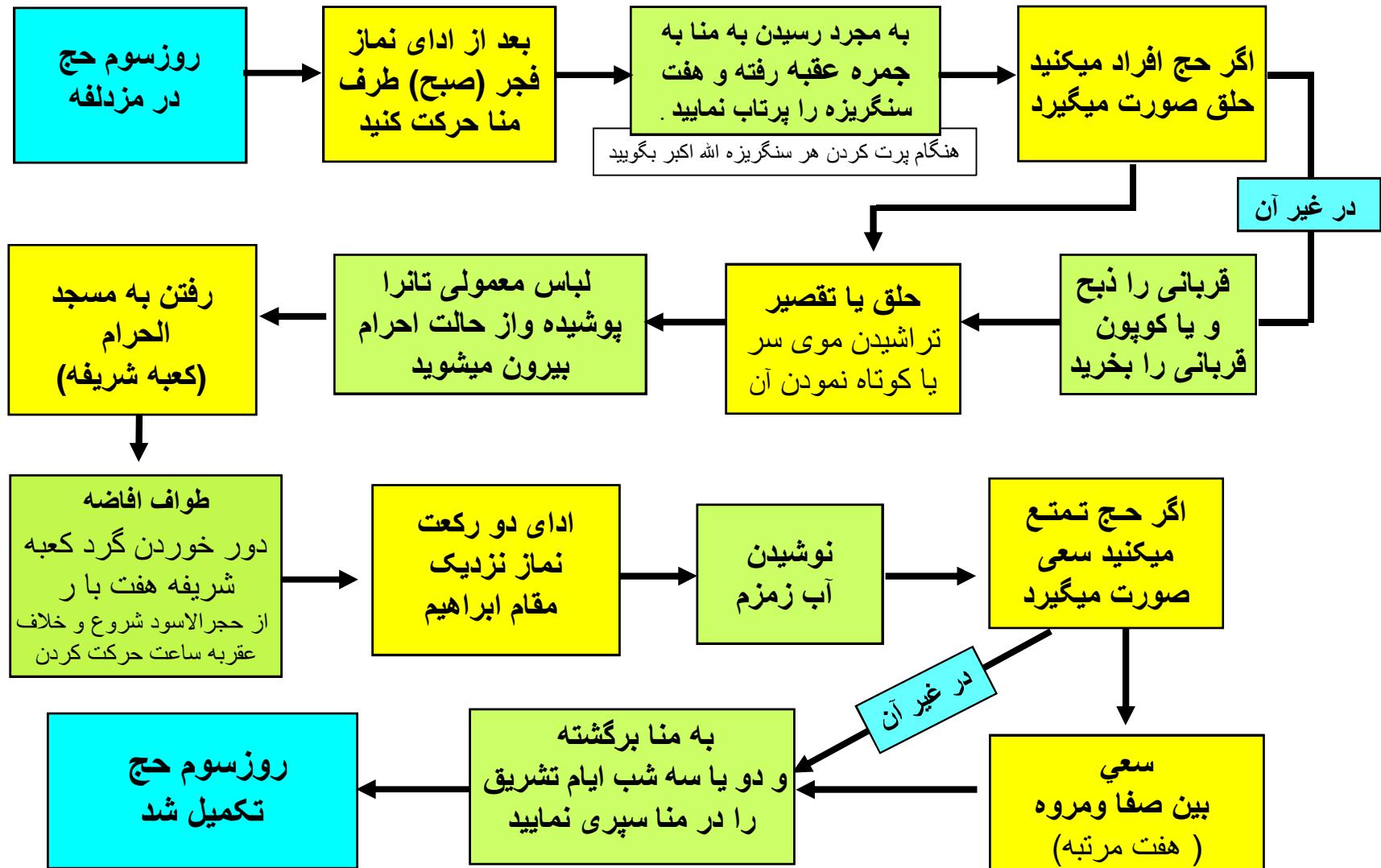

روز دوم حج (نهم ذوالحجه) - یوم عرفه وقوف در عرفات

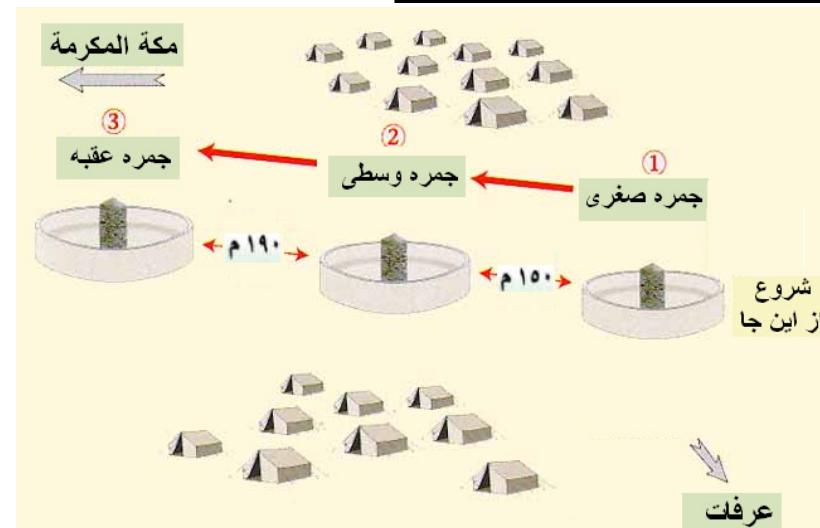
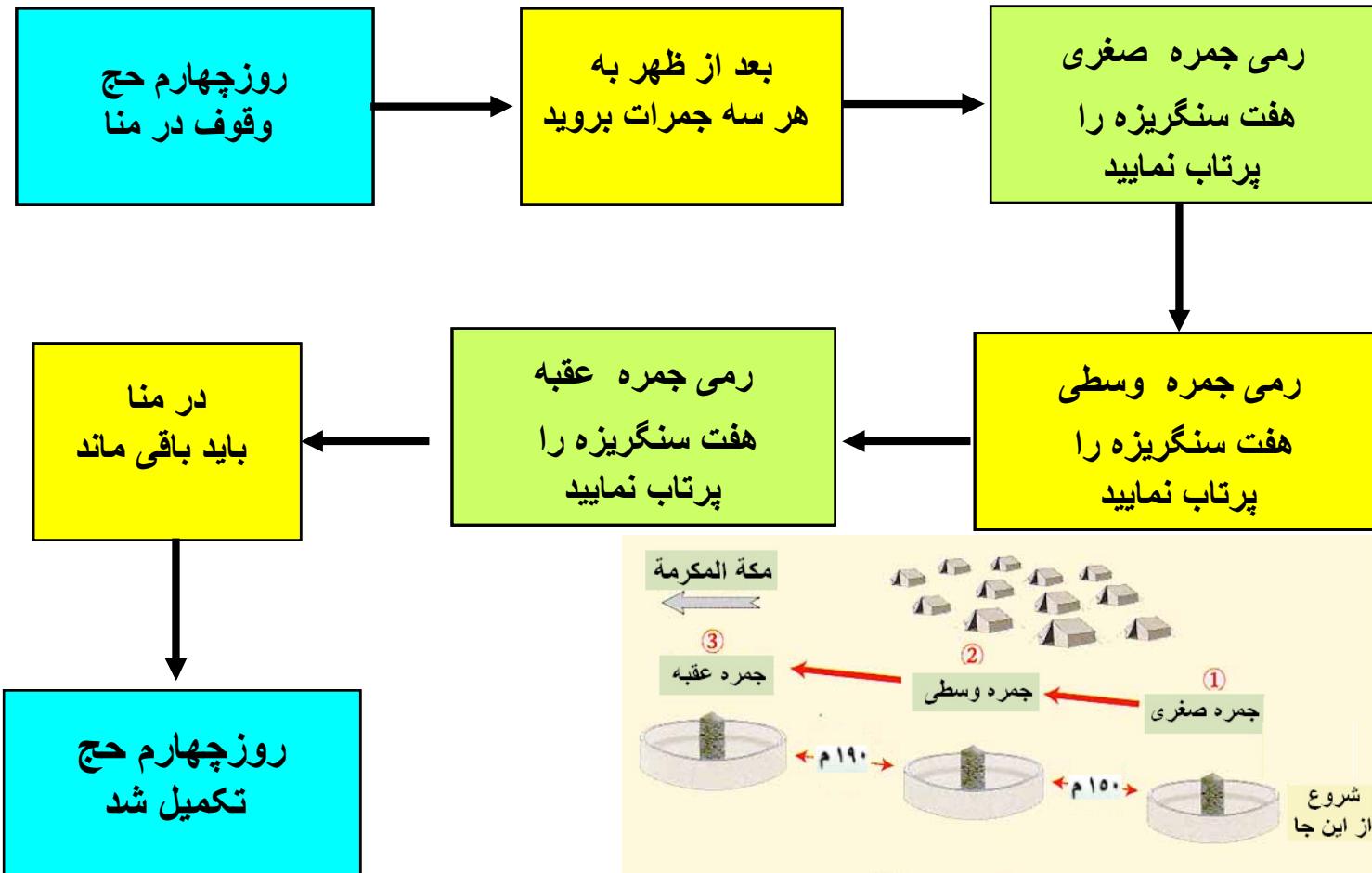
روز سوم حج (دهم ذوالحجہ) - يوم النحر

روز اول عید

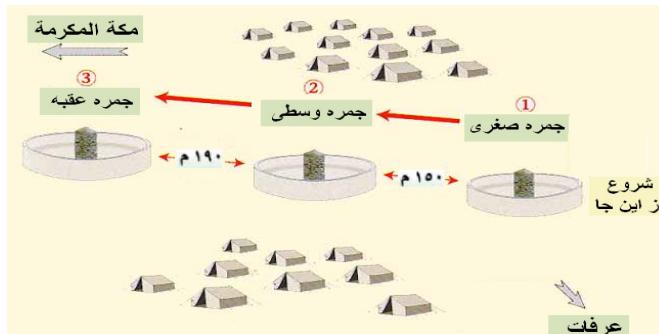
روز چهارم حج (یازدهم ذوالحجہ) - يوم التشريق

روز دوم عید

روز پنجم حج (دوازدهم ذوالحجه) - يوم التشريق

روز سوم عيد

روز پنجم حج
وقوف در منا

بعد از ظهر به
هر سه جمرات بروید

رمی جمره عقبه
هفت سنگریزه را
پرتاب نمایید

رمی جمره وسطی
هفت سنگریزه را
پرتاب نمایید

رمی جمره صغیر
هفت سنگریزه را
پرتاب نمایید

قبل از غروب آفتاب باید به مکة
المكرمة رفته در غیر آن باید یک
روز دیگر را در منا سپری کرد

قبل از ترک مکة المكرمة
باید طواف الوداع
صورت گیرد

حج مبرور و سعی
مشکور و ذنب مغفور

دیدن از اماكن تاریخی مکة المكرمة
قبل و یا بعد از حج

زيارة مسجد نبوی (ص)
و دیدن از اماكن تاریخی
مدينة المنورة

انواع طواف

• طواف قدوم :

زمانی که حجاج برای اولین بار در داخل مسجد الحرام می‌شوند. طواف قدوم را انجام میدهند این یگانه طواف است که با اضطبابع (یعنی احرام را از زیر شانه راست بالای شانه چپ و بازو آورده شانه راست و بازو را تا ختم دور سوم طواف بر همه نگهدارد و بعد از ختم آن شانه اش را بپوشد)

• طواف زیارت یا طواف إفاضة :

طواف فرضی است که در روز اول عید (یوم النحر - دهم ذوالحجہ) و بعد از رمی جمره العقبه انجام می‌شود. این طواف یکی از ارکان حج است. در صورت ضرورت این طواف در ایام تشریق (یازدهم ، دوازدهم ذوالحجہ) هم انجام گرفته می‌تواند. اگر نسبت تکلیف صحی نتوانستید این رکن را هنوز هم انجام دهید. در آن صورت باید تا ختم ماه ذوالحجہ حتماً انجام بگیرد. در غیر آن حج تکمیل نمی‌شود

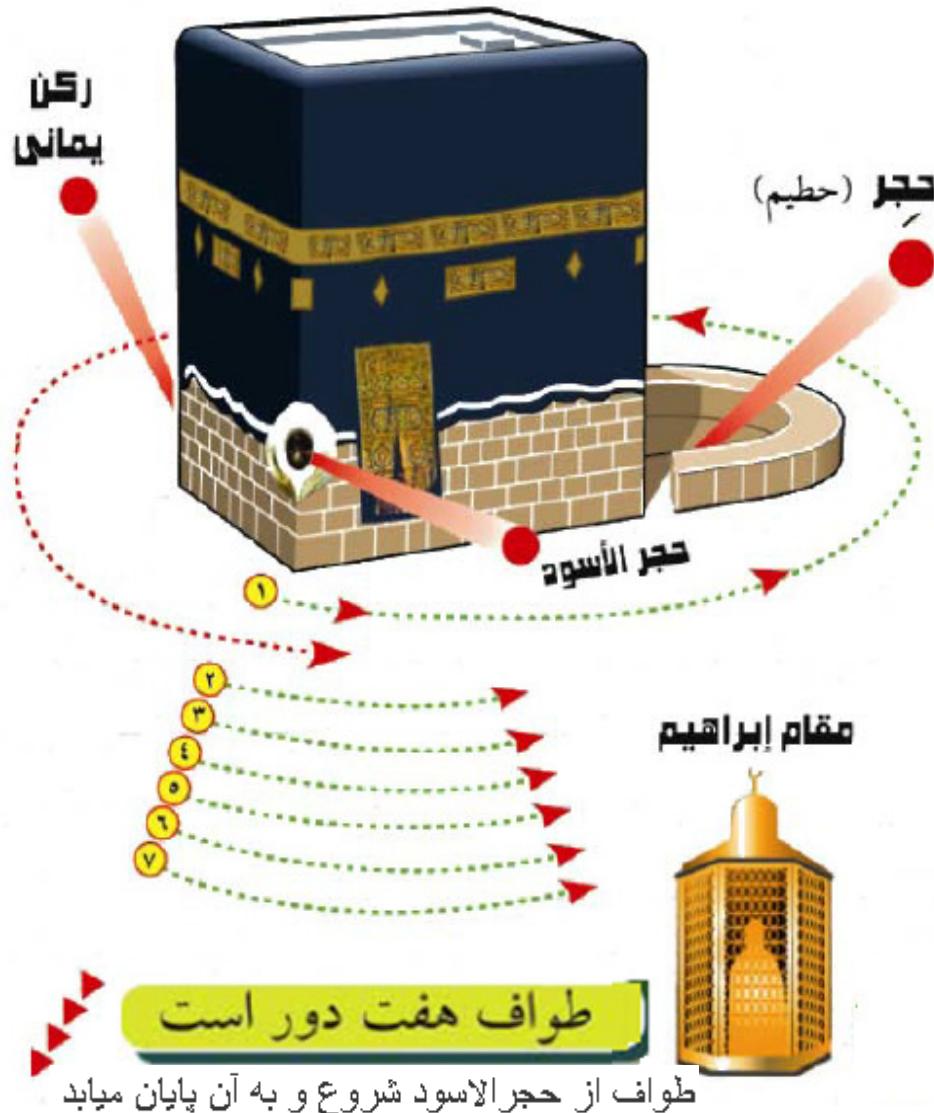
• طواف وداع

حجاج بعد از ادای همه مناسک حج و عمره این طواف را انجام میدهند و مراسم حج به طواف وداع خلاص می‌شود. بعد ازین طواف سعی نمی‌باشد

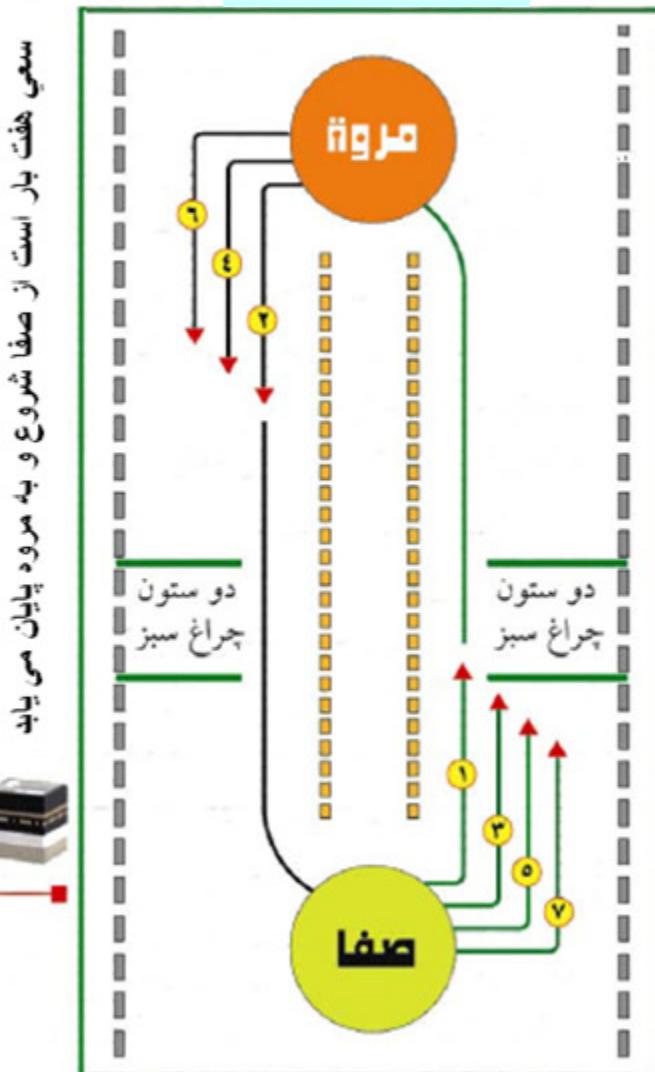
• طواف النفل :

این طواف ثوابی است که در هر زمان به هر تعدادی که فرد بخواهد و بتواند با لباس احرام و یا بدون آن انجام می‌شود

طواف

سعی

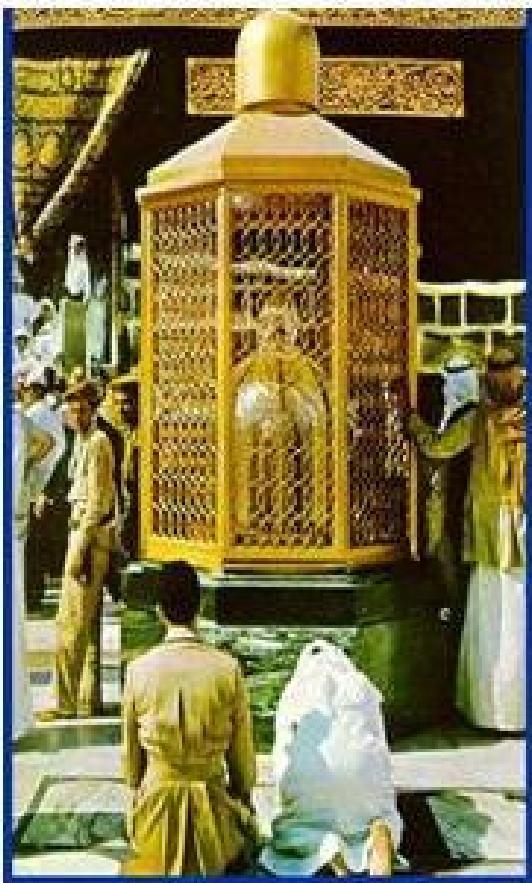
حرکت دوش نما برای مردان است نه برای زنان

سعي

بين صفا و مروه
(هفت مرتبه)

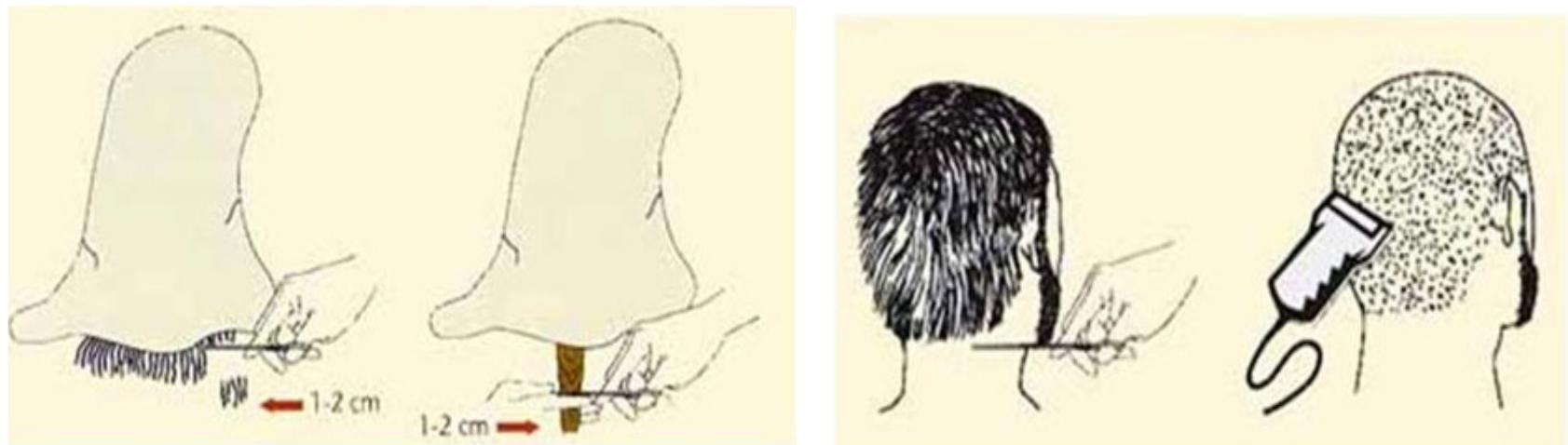

اداي دو رکعت
نماز نزديك
مقام ابراهيم

حلق یا تقصیر

تراشیدن موی سر یا کوتاه نمودن آن

ما

MINA

مسجد نمره در وادی عرفات

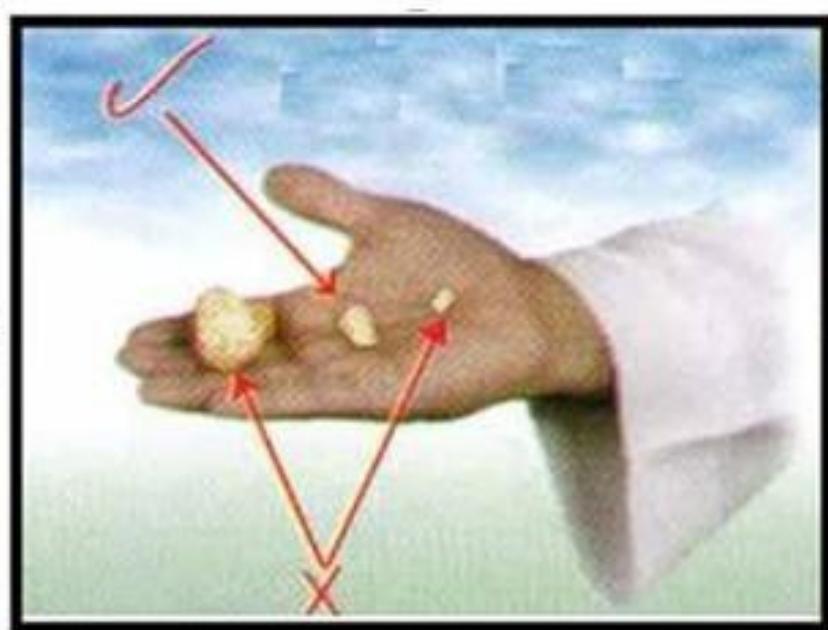
جبل الرحمه در عرفات

لَبِيْكَ اللَّهُمَّ لَبِيْكَ، لَبِيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبِيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ
وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكُ، لَا شَرِيكَ لَكَ

مزدلفه

جمع آوری ۴۹ دانه سنگریزه (سنگچل) به اندازه دانه نخود

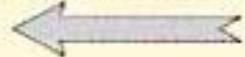

در شب نهم ذوالحجه، شب (*) را در مزدلفه سپری کنید

* زنان سالخورده ، افراد ناتوان و کودکان اجازه دارند که در هر زمان بعد از نیمه شب یه طرف منا حرکت کنند

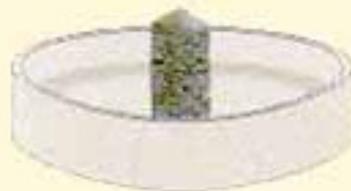
جمرات

مكة المكرمة

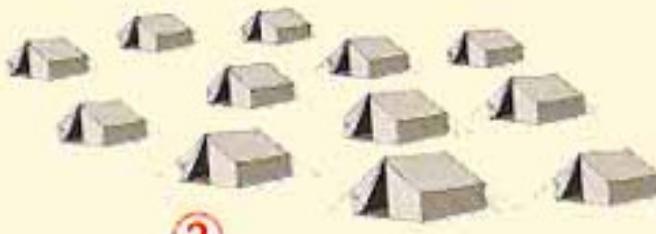

③

جمره عقبه

١٩٠ م

②

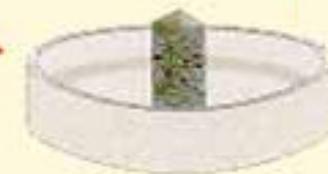
جمره وسطى

①

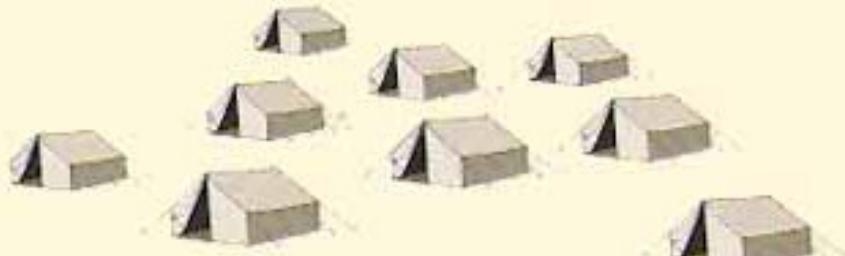
جمره صغرى

١٥٠ م

شروع
از اینجا

عرفات

عکس جمرات در سال ۲۰۱۲ از هلیکوپتر

جمرات

قربانی در روز عید

حجاج میتوانند کوپون های قربانی
را از دفاتر سیار بانک انکشاف
اسلامی خریداری نموده تا به
وکالت ایشان ذبح انجام شود.

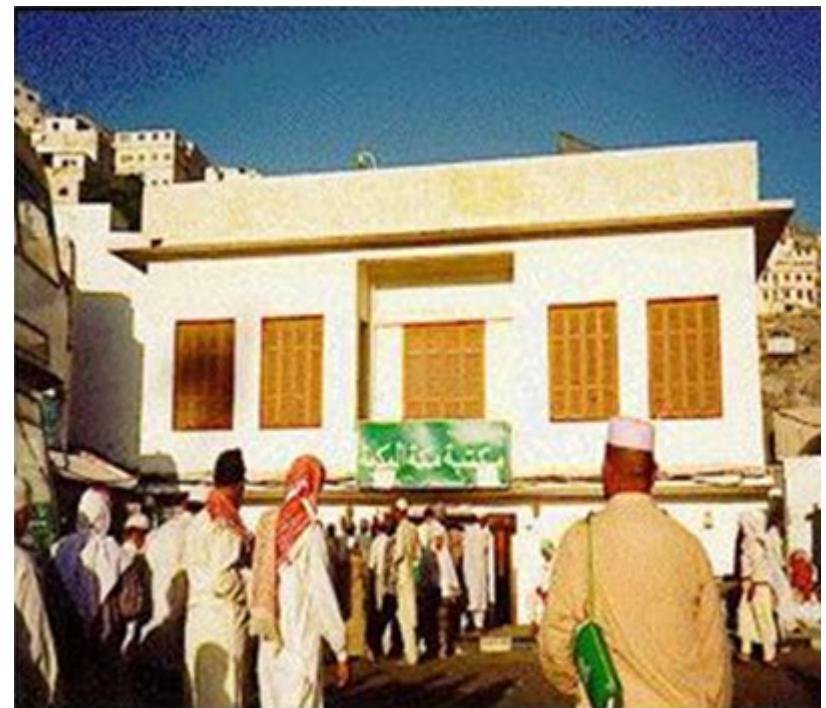
بانک انکشاف اسلامی هر سال گوشت
قربانی حجاج را به هزاران اشخاص مستحق
در ممالک آسیایی و آفریقایی و سایر نقاط
جهان توزیع مینمایند.

اماکن تاریخی مکة المكرمة

مسجد الحرام قبله گاه مسلمانان در شهر مکه معظمه قرار دارد. این مسجد بنام های کعبه شریفه، خانه خدا، بیت الله الحرام، بیت العتیق و بیت الحرم مشهور است. بنا بر آیاتی از قرآن کریم، خانه کعبه نخستین و مقدس ترین بنا و اولین مسجدی است که بر روی زمین ساخته شده است. کعبه را ابتدا حضرت آدم (ع) ساخت و سپس حضرت ابراهیم علیه السلام به کمک پسرش اسماعیل علیه السلام تعمیر و بازسازی کرد. کعبه در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم و قبل از بعثت، به دست قریش و با همکاری رسول خدا، بر اساس بنای اولیه ابراهیم علیه السلام، دوباره بازسازی شد.

محل تولد حضرت رسول اکرم (ص) واقع در سرک سوق الیل عقب مسجد الحرام که اکنون کتابخانه مکة المكرمه در آنجا قرار دارد

اماكن تاريخي مكة المكرمة

کوه ثور در جنوب شرقی مسجد الحرام واقع شده است. شهرت این کوه به سبب غار آن است. زمانکه مشرکان مکه به قصد کشتن رسول خدا(ص) پلان کردند. آن حضرت (ص) همراه با حضرت ابوبکر صدیق (رض) برای مدت سه روز در این غار ثور مخفی بودند. مشرکان با دیدن تارهای عنکبوتتصور کردند که کسی وارد غار نشده است. خداوند در قرآن از این غار یاد کرده است

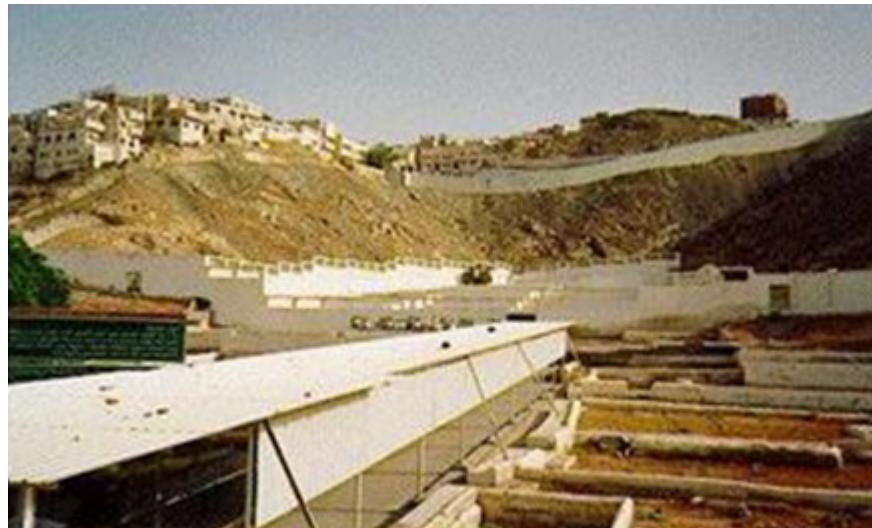

غار احرا در کوهی حراء در شمال شرقی مکه در حدود یک کیلومتر واقع است که عبادتگاه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم پیش ازبعثت بوده است. در همین مکان مقدسی که پیامبر بزرگوار اسلام(ص) ۴۰ شب‌انه روز مشغول عبادت بودند تا اینکه برایشان از طرف خداوند متعال وحی شد و به پیامبری مبعوث شدند.

اماكن تاريخي مكة المكرمة

حجون (حُجُون) : کهن ترین قبرستان مکه که به نامهای مَعْلَة، مقبرةالمَعْلَة و جَنَّةالمَعْلَة و مقبره فریش یا مقبره بنی هاشم نیز شهرت دارد، در دامنه کوهی به نام حجون قرار داشته و امروزه در شمال شرقی مکه و بر سر دو راهی منتهی به مسجدالحرام و کوه حجون واقع است. در این مقبره بعضی از اعضای خانواده و صحابی حضرت رسول اکرم (ص) همچو ابوطالب ، بی بی خدیجه، عبداللطیف، عبدالله بن عمر، فضیل بن عیاض

مسجد شجره در داخل مکه در تقاطع شارع مسجد الحرام و شارع نونه واقع است. مسجدی است که به یاد معجزه ای از پیامبر در صدر اسلام ساخته شد و نام مسجد شجره بر خود گرفت. به روایات در این مکان درختی به نبوت و پیامبری آن حضرت شهادت داد. باید یاد آور شود که مسجد دیگری هم به عین نام در مدینه که یکی از میقات ها است قرار دارد

اماکن تاریخی مکة المكرمة

مسجد حدبیه در بیست کیلومتری شرق مکه به طرف جده در محل حدبیه که کمی پایین تر از مسجد تتعیم است قرار دارد. پیامبر اکرم (ص) همراه تعدادی از مسلمانان، برای انجام فریضه حج از مدینه خارج شده و به سمت مکه رهسپار گشتد. کفار قریش با اعزام سپاهیان مسلح تصمیم گرفتند تا از ورود آن حضرت به مکه جلوگیری کنند. در نتیجه این عمل شان صلح حدبیه به امضا رسید. یکی از نتایج پرثمر این صلح فتح مکه بود. خلیفه دوم دستور داد آن را جای آن مسجدی ساختند تا یادآور خاطره این حادثه عظیم باشد.

مسجد جن یکی از مشهورترین و کهن ترین مسجد مکه است که در حاشیه قبرستان حجون واقع است.

حضرت محمد (ص) در حال بازگشت از طائف، پس از طی مسیری طولانی با قلبی شکسته و نا امید در مکان این مسجد که به نخله معروف بود، کنار نخل خرمایی نشست و نیمه شب به عبادت و تلاوت قرآن پرداخت. در این موقع جنیان با شنیدن صدای قرآن متوقف شده و آیات آن را به گوش سایر جنیان رساندند. پیامبر(ص) بعدها نیز چندین بار همراه عبدالله بن مسعود به این مکان آمد و آیات قرآن را بر جنیان خواند. در شبی سوره جن بر پیامبر نازل شد. نام این مسجد به همین سبب جن مانده شده است.

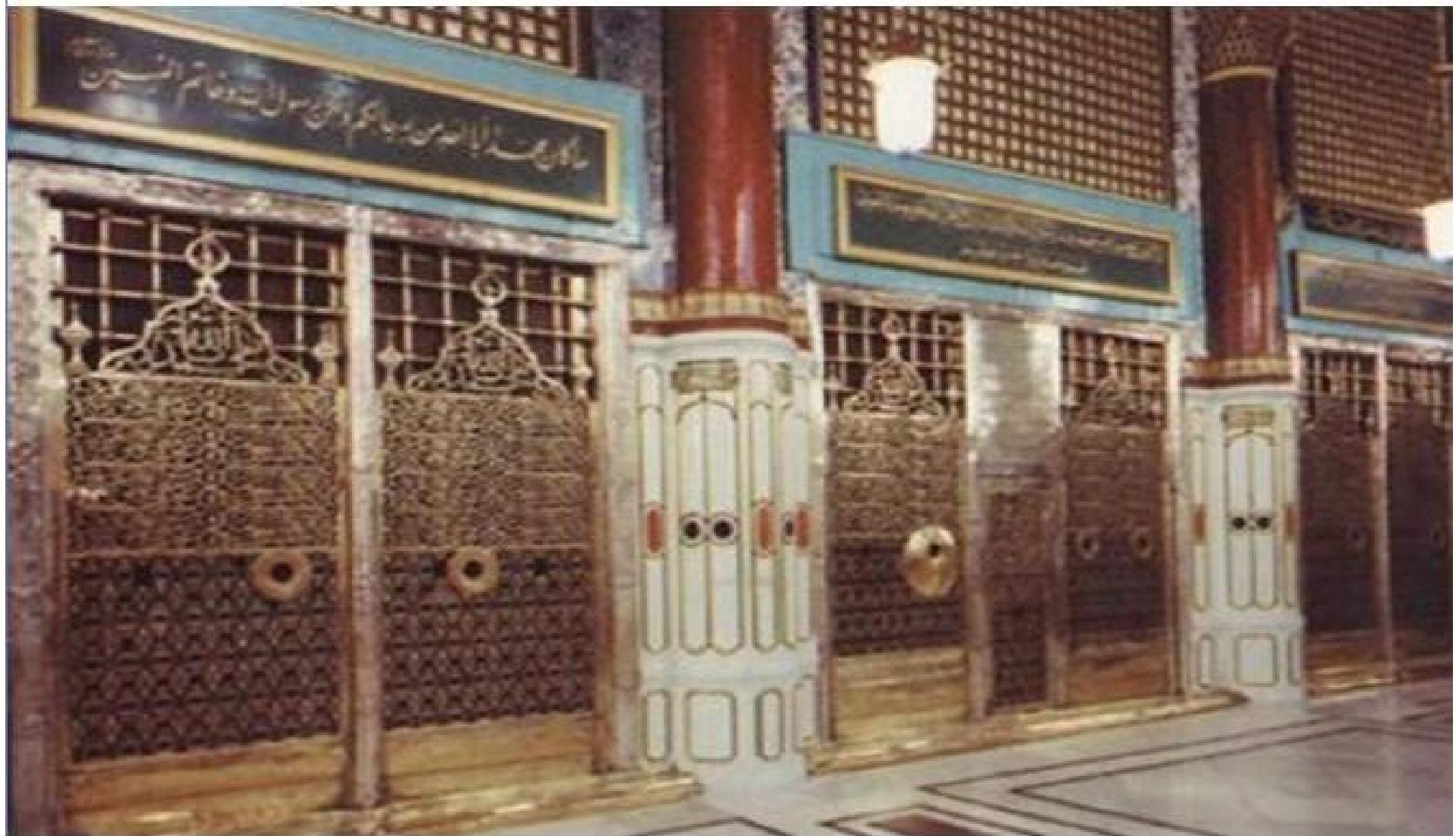
زيارة مدینۃ منورہ و اماکن مقدس آن

مسجد نبوی

داخل مسجد نبوی

مقبرہ حضرت محمد (ص) ، حضرت ابوبکر (رض) و حضرت عمر (رض)

داخل مسجد نبوی

روضه شریفه

قسمتی از مسجد النبی که در ناحیه جنوب (رو به سمت قبله) ترقی قرار دارد به نام روضه مطهره و روضه شریفه تباخنه می‌شود. این قسمت فضیلت زیادی دارد؛ چرا که در حدیث رسول اکرم (ص) به عنوان روضه ای بہشتی معرفی شده است: «ما بین بیتی [قبوی] و منبری روضة من رياض الجنة».

اماكن تاريخي مدينة المنورة

جبل أحد

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: هذا أحد جبل يحبنا ونحبه

اماکن تاریخی مدینة المنورة

مسجد قبا

ییامبر صلی الله علیه وآلہ قبل از تشریف به مدینه در
مدت جند روزی که در محله قبا اقامت داشتند ، این
مسجد را بنا نمودند. در فضیلت این مسجد حضرت
رسول مقول میفرمایند "من آنی مسجدی قبا فصلی
فیه رکعتین رجع بعمره" . (کسی که در مسجد من قبا،
دو رکعت نماز بگذارد مانند آن است که يك عمره به
جای آورده باشد).

مسجد ذوقبلتين

ییامبر اکرم (ص) در ۱۶ یا ۱۷ ماه هجرت ، در مسجد
قبیله (بنی سلمه) به نماز ایستاده و به روایتی آیات تغیر
قبله بر ییامبر(ص) نازل شد: قد نری تقلب وجهک فی
السماء فلنولینک قبلة ترضهاها فول وجهک سطرا المسجد
الحرام ...

آن حضرت هنگام نزول این آیات ، در حالی که دو رکعت
از نماز ظهر را اقامه فرموده بودند، به صورت نیم دایره
ای برگشته و رو به سمت جنوب نمودند... به سبب نزول
این آیات آن مسجد به (ذوقبلتين) مشهور گردید.

اماکن تاریخی مدینة المنورة

مسجد عمامه

هنجاریکه عید فطر و قربان می شد، آن حضرت نماز عید را با جماعت مسلمین در بیابان، در فضای باز می خواند، آن هنگام که تائبان و هوا گرم بود، مسلمانان می دیدند بلکه یاره ای در بالای سر آن حضرت می آمد و بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و نهادگزاران سایه می افکند. و اکنون در این محل که در امتداد صحن جدید حرم نبوی صلی الله علیه و آله در مدینه فرار گرفته، مسجدی وجود دارد که گاهی به آن مسجد مصلی می گویند، ولی نام معروف آن مسجد عمامه است

مسجد الجمعة

این مسجد در در شمال مسجد قبا، یا فاصله‌ای حدود تسعه تا هشتاد متر قرار دارد. حضرت رسول (ص) پس از اقامت جند روزه در قبا، زمانی که عازم بخش اصلی یترپ شدند، در اینجا نماز جمعه را امامت کردند. نحسین نماز جمعه به امامت رسول (ص) در اینجا صورت گرفته که بدین لحاظ بنام مسجد الجمعة نامیده شده است

اماكن تاریخی مدینة المنورة

جنة البقع

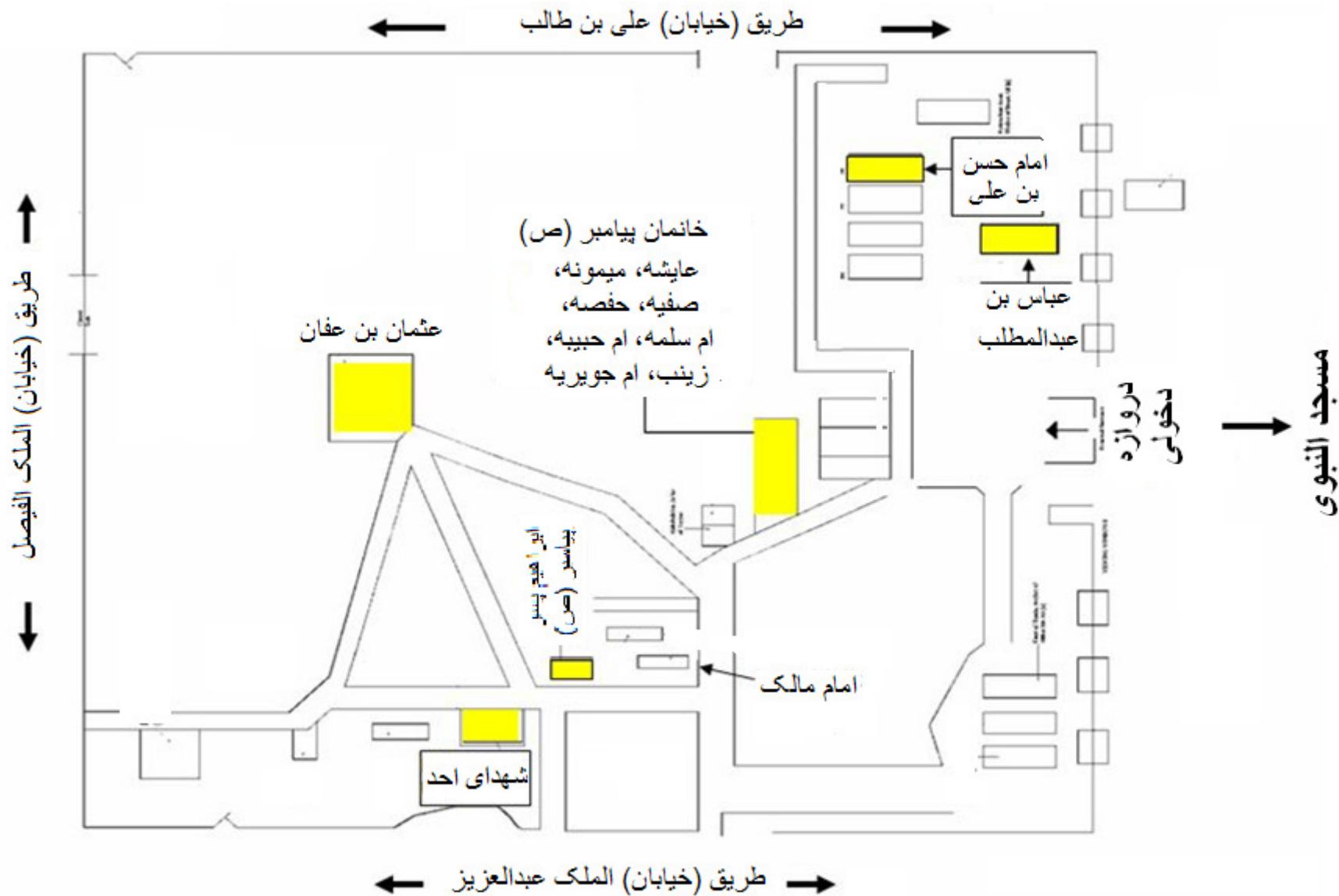
جنة البقع نخستین و کهنترین قبرستان اسلامی در شهر مدینه بوده در منتهی الیه جنوب شرقی این شهر نزدیک حرم حضرت پیغمبر صلی الله علیه وآلہ وسلم قرار دارد. در این قبرستان بعضی از خویشاوندان واعضای خانواده حضرت محمد (ص) همچو فاطمه زهرا و دیگر دختران شان، پسر نوزادش ابراهیم، همسرانش (امهات المؤمنین) ، امام عباس و امام حسن (رضی الله عنهم) و صحابه کرام چون عثمان بن عفان، مالک بن انس مدفون اند.

مقبره ابراهیم فرزند رسول اکرم (ص)

نقشه جنة البقاء

نقشه سرک های مکه المکرمه

نقشه سرک های مدینه منوره

